

Voorzitter, ik ga vanavond namens de Dinkellandse VVD een klein beetje in de herhaling vallen inzake onze wettelijke klimaatdoelstellingen. Dat maakt ons in feite klimaatdrammers. Met als enige verschillen dat wij 1) wél de doelstellingen kunnen halen tot 2030 én 2) kunnen rekenen op draagvlak vanuit de inwoners. Anderen zullen ons op dit vlak met een luxer woord ecomodernisten noemen. Wij houden ons liever bij de term lokale volksvertegenwoordigers, die een realistische, Dinkellandse energiestrategie nastreven die past bij onze inwoners, onze ondernemers en ons landschap.

De samenvatting van het raadsvoorstel begint met de zin: "*De gemeente Dinkelland wil zich inzetten om klimaatverandering zoveel mogelijk te voorkomen.*" Dat wil de Dinkellandse VVD ook. Met name een schonere lucht en de economische kansen die de interventies om klimaatverandering tegen te gaan met zich meebrengen spreken ons enorm aan. Onze wettelijke klimaatdoelstellingen staan beschreven in de Klimaatwet: tot 2030 55% minder broeikasgassen uitstoten ten opzichte van 1990. De Europese Unie heeft daar met het 'Fit for 55' pakket (Rijksoverheid, 2023) voor gezorgd en is afgelopen zomer in Nederland wettelijk van kracht geworden. Wat niet in de Klimaatwet staat beschreven is hoe we in Nederland minder broeikasgassen gaan uitstoten (Klimaatakkoord, z.d.). Hóé we minder broeikasgassen uit gaan stoten staat beschreven in het Klimaatakkoord (Klimaatakkoord, z.d.). Het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (Klimaatakkoord, z.d.) wordt gepresenteerd als een praktische uitwerking van afspraken uit het Klimaatakkoord, waarbij 30 RES-regio's wettelijk gezien allemaal dezelfde opgave hebben, namelijk 55% broeikasgasreductie in 2030. Bij ons is dat uitgewerkt in het strategisch koersdocument RES Twente 1.0. Maar het zal niet leiden tot 55% broeikasgasreductie tot 2030. De maatregelen die verwerkt zijn in de RES Twente 1.0 duiden op veel weerstand van inwoners. Ze zullen overigens ook niet leiden tot een bijdrage aan de doelstellingen zoals in de Klimaatwet beschreven staat. De industriële windturbines die mogelijk worden gemaakt met dit voorgestelde windbeleid staan er niet voor 2030.

Ondanks alle input die bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden hebben ingebracht in het NP RES, blijft het voor Dinkelland binnen de RES Twente een worsteling om aan de gemaakte afspraken te voldoen. Er is onder de inwoners veel weerstand tegen de komst van industriële windturbines nabij woonwijken en uitgestrekte zonnevelden in het coulisselandschap. Gemeenten hebben slechts de keuze uit duurzame energieopwekking uit grootschalig wind en zon, terwijl het wettelijke kader is dat er broeikasgas gereduceerd moet worden. De kaders die het NP RES aan de RES Twente en dus ook de gemeente Dinkelland heeft meegegeven blijken moeilijk uit te voeren. Terwijl de hogere overheid, in dit geval de provincie Overijssel, het bestuur van Dinkelland in de nek hijgt om windbeleid vast te stellen omdat anders het zogenaamde escalatiemodel gehanteerd wordt draagt niet bij aan een energiestrategie die kan rekenen op draagvlak vanuit de inwoners. Met lokaal eigendom dat niet juridisch afdwingbaar is, zijn het de energiereuzen die hier, over de rug van onze inwoners en ons landschap, baat bij hebben. De Dinkellandse VVD is een liberale partij met vrijheid en verantwoordelijkheid als belangrijke kernwaarden. Wij pleiten voor vrijheid in de energiestrategie om binnen de wettelijk vastgestelde doelen van 55% broeikasgasreductie te behalen. Wij nemen daarin onze verantwoordelijkheid door te pleiten voor een alternatief plan dat past bij de inwoners en het landschap om deze wettelijke doelstellingen te halen. Als liberalen moeten we dan ook, zodra de vrijheid van de een ten koste gaat van de vrijheid van de ander, in kunnen grijpen en onze verantwoordelijkheid nemen. Niet door overal tegenaan te schoppen wat niet deugt, maar door met deugdelijke oplossingen te komen.

Een Dinkellandse energiestrategie gaat wat de Dinkellandse VVD betreft uit van de vrijheid voor om de doelen in 2030 en 2050 te halen. Een energiestrategie die past bij de inwoners en het landschap. Een energiestrategie waarbij de gemeente Dinkelland samen met haar inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties een maatschappelijk gedragen plan ontwikkelt. Dat zou dus kunnen betekenen dat in Dinkelland de broeikasgasreductie tot 2030 met zon op dak, biogas en geothermie behaald kan worden en bij andere gemeenten met bijvoorbeeld alleen windturbines als daar draagvlak voor is en het inpasbaar is in het landschap. Na 2030 zijn er door technologische innovaties weer andere alternatieven beschikbaar, zoals bijvoorbeeld kernenergie om de doelstellingen voor 2050 te halen.

Een Dinkellandse energiestrategie draagt wat de Dinkellandse VVD betreft ook bij aan het herstellen van het vertrouwen in de overheid. Inwoners krijgen meer inspraak en krijgen meer het gevoel dat hun stem wordt gehoord. We moeten gebruik maken van de kennis en kunde van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dat is bij de totstandkoming van de NP RES helaas niet gebeurd. De Regionale Energiestrategie geeft namelijk aan dat er slechts de keuze is tussen grootschalig zon en wind. Het wordt de gemeente Dinkelland en haar inwoners opgelegd voorzitter, terwijl er veel alternatieven zijn die beter passen. Wij willen als Dinkellandse VVD ons steentje bijdragen aan het herstellen van het vertrouwen in de overheid en dienen daarom deze motie in.

# Motie

Raadsvergadering d.d. 19 december 2023  
Agendapunt 9  
Voorstel inzake Windbeleid gemeente Dinkelland  
Indiener: fractie Dinkellandse VVD

## De raad van de gemeente Dinkelland

### In vergadering bijeen op 19 december 2023

#### Constaterende:

Dat in 2030 Nederland 55% minder broeikasgassen moet uitstoten, waardoor de omschakeling naar duurzame energiebronnen noodzakelijk is.

Dat het Nationaal Programma "Regionale Energiestrategie" (RES) vooral gefocust is op opwekking van duurzame elektriciteit door middel van grootschalige zonne- en windenergie.

Dat steeds vaker aangedrongen wordt op plaatsing van industriële windturbines met tiphoogtes tot meer dan 250 meter.

Dat de gemeente Dinkelland behoefte heeft aan meer vrijheid inzake de manier waarop energie duurzaam opgewekt wordt.

#### Overwegende:

Dat op 28 juni 2019 het kabinet de RES presenteerde waarbij is uitgegaan van de technologische kennis van voor 2019.

Dat inmiddels innovaties op het gebied van duurzame energieopwekking een enorme vlucht hebben genomen waardoor veel meer alternatieven mogelijk zijn om broeikasgassen te reduceren dan grootschalige zonne- en windenergie alleen.

Dat top-down wordt opgelegd dat het grootste deel van de 55% reductie van broeikasgassen met een verhouding aan grootschalige zonne- en windenergie gerealiseerd moet worden.

Dat niet iedere gemeente in Overijssel hetzelfde is en de gemeente Dinkelland de ruimte moet krijgen om met ruimtelijk passende oplossingen tot de gewenste reductie van broeikasgassen te komen.

Dat de stem van de inwoners onvoldoende gehoord wordt als het gaat om alternatieven voor duurzame energieopwekking en broeikasgasreductie.

#### Roept het College op:

Er bij de provincie Overijssel op aan te dringen om de gemeente Dinkelland meer vrijheid te geven om de energiestrategie samen met haar inwoners te realiseren, waarbij de wettelijke doelstelling van 55% broeikasgasreductie tot 2030 centraal moet staan en niet het opleggen van de manieren waarop broeikasgas gereduceerd wordt.

Dan wil ik nu graag dieper ingaan op het raadsvoorstel dat grootschalige opwekking van windenergie in Dinkelland mogelijk moet maken voorzitter. Als Dinkellandse VVD zijn wij voornemens deze te amenderen, oftewel te wijzigen. Het voorzorgsbeginsel, ook door alle insprekers van de commissievergadering benadrukt, zal als een rode draad door ons verhaal gaan. Gezien de zorgen die er leven onder omwonenden van het zoekgebied, diverse wetenschappelijke publicaties en tv-uitzendingen vragen wij ons af of dit raadsvoorstel in het belang van Dinkelland is en het voorzorgsbeginsel bij het grof vuil wordt gezet. Ondanks dat het College en het ambtelijk apparaat veel tijd en energie heeft gestoken in het voorliggend windbeleid, zijn er wetenschappelijk gepubliceerde onderzoeken die aangeven dat statistisch significant aantoonbare gezondheidsschade is voor omwonenden van industriële windturbines. Een wat praktischer voorbeeld is het zogenaamde Windpark Spui in de Hoekse Waard waarbij 6 van de 12 bewoners aan de dijk binnen het jaar verhuisd zijn. Of de tv-uitzending van Zembla waar je je als gemeente voor kapot moet schamen als je dit laat gebeuren. Het is tot op heden onvoldoende bewezen dat er geen gevolgen voor de volksgezondheid van omwonenden zijn. Het College, een aantal raadsleden en zelfs Statenleden van Overijssel geven aan dat het daarnaast ook onvoldoende bewezen is dat het wél gezondheidsschade oplevert. En daar wringt hem de schoen inzake het voorzorgsbeginsel voorzitter. Wanneer een beleidsmaatregel potentieel kan leiden tot ernstige, onomkeerbare schade aan de samenleving of het milieu, dan ligt de bewijslast bij degenen die deze beleidsmaatregel vaststellen en uitvoeren. Laat dat even goed tot u doordringen waarde ambtsgenoten. Wij zijn mede daarom tegen grootschalige windturbines in Dinkelland voorzitter. We beseffen ons als Dinkellandse VVD dat duurzame energieopwekking van groot belang is, maar de mogelijke schade aan de volksgezondheid, het landschap en de leefomgeving dienen niet onderschat te worden. Wij staan voor een duurzame toekomst, maar niet ten koste van het welzijn van de Dinkellandse gemeenschap.

Tegelijkertijd beseffen we ons dat de provincie Overijssel ongeduldig is geworden en we inmiddels bekendstaan als een weigergemeente. Het risico bestaat dat als wij het windbeleid wegstemmen, hetgeen de Dinkellandse VVD het liefste doet, de provincie Overijssel het van ons gaat overnemen en eigen normen gaat hanteren. Daar zijn onze inwoners niet bij geholpen. De provincie Overijssel komt echter nog met nieuw windbeleid in januari of februari 2024 met strengere normen en zal geen aanvragen in behandeling nemen die op basis van het huidige beleid getoetst worden. Het is voor de Dinkellandse VVD kiezen tussen twee slechte opties, waarbij we de minst slechte gaan kiezen door het voorliggend raadsvoorstel te amenderen. Daarom dienen we het volgende amendement in voorzitter, waarvan we vrijwel zeker weten dat als dit amendement aangenomen wordt, het voorzorgsbeginsel gehanteerd wordt én wind vooralsnog niet onmogelijk gemaakt wordt.

# Amendement

Raadsvergadering d.d. 19 december 2023  
Agendapunt 9  
Voorstel inzake Windbeleid gemeente Dinkelland  
Indiener: fractie Dinkellandse VVD

## De raad van de gemeente Dinkelland

### In vergadering bijeen op 19 december 2023

#### Constaterende:

Dat er een voorstel voorligt inzake de vaststelling van het "windbeleid gemeente Dinkelland" met bijbehorend ontwerpbesluit;

Dat er naar aanleiding van de bijdrage van diverse insprekers en de getoonde wetenschappelijke publicaties tijdens de commissievergadering van 12 december 2023 aanleiding is het voorgelegde ontwerpbesluit gewijzigd vast te stellen;

Dat de zorgen van deze insprekers bevestigd worden door omwonenden van industriële windparken in de televisie-uitzending van Zembla op 8 december 2022;

Dat de Inspectie voor de Leefomgeving en Transport (ILT) reeds in 2009 een rapport heeft gepubliceerd dat burgers onvoldoende worden beschermd tegen geluidsoverlast van industriële windturbines.

#### Overwegende:

- Dat er grote zorgen zijn welke effecten de eventuele plaatsing van industriële windturbines in Dinkelland zullen hebben op de gezondheid van omwonenden;
- Dat het onomkeerbare effecten kan hebben op de woon- en leefomgeving van omwonenden;
- Dat de voorgestelde "Lden" geluidsnormen ongeschikt zijn als norm voor windturbinegeluid in de bewoonde omgeving;
- Dat er op basis van onderzoek een duidelijke relatie is aangetoond tussen de afstand tot windturbines en slaapstoornissen;
- Dat er in lijn met de WHO Guidelines 2018 voor een veilige norm gekozen zou moeten worden;
- Het voorzorgbeginsel gehanteerd zou moeten worden;
- Ter uitvoering daarvan beschermende maatregelen tegen mogelijk schadelijke gezondheids- en milieueffecten van de plaatsing van industriële windturbines genomen zouden moeten worden, ook als die effecten nog niet onomstotelijk zijn bewezen.

#### Besluit

1. Onderdeel 1 van het voorliggende ontwerpbesluit op de volgende punten gewijzigd vast te stellen (met dien verstande dat het overige deel van het in onderdeel 1 van het voorliggende raadsbesluit genoemde document "beleid voor duurzame opwek met windenergie gemeente Dinkelland" ongewijzigd in stand blijft):
  - a. Daar waar in het beleidsdocument gesproken wordt over geluidsnormen, de volgende normen te hanteren:
    - overdag 40dB, in de avond 35dB, in de nacht 35dB en binnenshuis inzake infrasoon geluid 20dB.

- b. Daar waar in het beleidsdocument wordt gesproken over afstandsnormen, de volgende normen te hanteren:
- De afstand van het hart van de windturbine tot aan de grens van de bebouwde kom is minimaal 10 keer de masthoogte van de windturbine.
  - De afstand van het hart van de windturbine tot aan de grens van gevoelige objecten is 4 keer de tiphoogte van de windturbine.
2. Aan het voorliggende ontwerpbesluit een punt 9 toe te voegen, met de volgende tekst:
- “Bij de uitvoering van het windbeleid het voorzorgsbeginsel te hanteren, waarbij beschermende maatregelen worden genomen tegen mogelijke schadelijke milieueffecten van de plaatsing van windturbines.
3. Aan het voorliggende ontwerpbesluit een punt 10 toe te voegen, met de volgende tekst:
- “Het College opdracht te geven om er bij de provincie Overijssel op aan te dringen dat Dinkelland een alternatief plan kan realiseren om de wettelijke klimaatdoelstellingen van 55% broeikasgasreductie tot 2030 te halen, zonder grootschalige wind.”

**Aldus vastgesteld in de raad van 19 december 2023**

Fractie Dinkellandse VVD, Joris Poffers